

Förstå och dela andras känslor

Scenario 1

Gabi var på lunch med sina vänner, men när hon gick på toa lämnade hon sin mobil på bordet. Medan hon var borta tog hennes vän Castel Gabis mobil och började läsa igenom hennes sms. Det första sms:et hon såg var ett från Gabis mamma där hon var arg eftersom Gabi inte blivit godkänd i matte.

- Hur tror du att detta känns för Gabi?
- Vad finns det för skäl till att Gabi inte vill berätta för sina vänner om sitt dåliga resultat?
- Är det OK att göra som Castel gjorde?
- Vad skulle de andra vännerna vid bordet tycka om det som Castel gjorde?
- Vad tycker du om Castel? Agerade Castel etiskt? Skulle du vilja vara vän med Castel?
 - Hur skulle du känna dig om någon gjorde så mot dig?
 - Är det någonsin OK att snoka? Vad ska du göra om du oroar dig för din vän?

Scenario 2

Rodrigo pratar med Caitlin när han snubblar och ramlar i leran. Caitlin tycker att han ser jätterolig ut och tar en bild av honom, men Rodrigo skrattar inte och verkar vara generad.

- Vilka skulle kunna vara orsakerna till att Caitlin publicerar fotot online?
- Varför är Rodrigo upprörd?
- Vad tycker du att Rodrigo ska säga till Caitlin?
- Hur skulle du känna dig om någon tog en pinsam bild på dig? Skulle du vilja att den fanns online?
- Är den här situationen ett exempel på mobbning?

Scenario 3

Victoria är 15 år, har två bröder, en mamma och massor av vänner och kompisar i

skolan. Victoria och Marek är klasskamrater och samarbetar i ett NO-projekt. Igår hade det ett NO-prov och när alla fick tillbaka sina resultat märkte Marek att Victoria såg väldigt upprörd ut. Veckan därefter var Victoria borta från skolan i flera dagar så Marek var tvungen att jobba ensam med NO-projektet. När hon kommer tillbaka berättar hon för Marek att hon var tvungen att gå till doktorn, men hon säger inget mer.

- Vem behöver få veta om hennes resultat i skolan? Hennes sjukdomshistoria? Varför?
- Vem skulle Victoria kanske vilja prata om något av detta med?
- Vilka exempel har du från ditt liv på information som du vill att dina föräldrar/målsmän ska se men inte dina vänner, eller tvärt om?

Förstå och dela andras känslor: Utbildarens kopia

Scenario 1

Gabi var på lunch med sina vänner, men när hon gick på toa lämnade hon sin mobil på bordet. Medan hon var borta tog hennes vän Castel Gabis mobil och började läsa igenom hennes sms. Det första sms:et hon såg var ett från Gabis mamma där hon var arg eftersom Gabi inte blivit godkänd i matte.

- Hur tror du att detta känns för Gabi?
 - Gabi kanske känner att hennes integritet har kränkts och kan tappa förtroendet för sin vän.
- Vad finns det för skäl till att Gabi inte vill berätta för sina vänner om sitt dåliga resultat?
 - Gabi kanske betraktar sina betyg som privat information.
- Är det OK att göra som Castel gjorde?
 - Deltagarna ska fundera på sina egna normer kring integritet och sekretess rörande både betyg och sin mobil, samt var de förväntar sig av sina vänner.
- Vad skulle de andra vännerna vid bordet tycka om det som Castel gjorde?
 - Deltagarna ska fundera på hur de skulle agera om de såg potentiellt olämpligt beteende.
- Vad tycker du om Castel? Agerade Castel etiskt? Skulle du vilja vara vän med Castel?
 - Hur skulle du känna dig om någon gjorde så mot dig?
 - Är det någonsin OK att snoka? Vad ska du göra om du oroar dig för din vän?
 - Deltagarna ska fundera på sina egna normer kring sekretess och personliga relationer.

Scenario 2

Rodrigo pratar med Caitlin när han snubblar och ramlar i leran. Caitlin tycker att han ser jätterolig ut och tar en bild av honom, men Rodrigo skrattar inte och verkar vara generad.

- Vilka skulle kunna vara orsakerna till att Caitlin publicerar fotot online?
 - Deltagarna ska identifiera vad som motiverat Caitlin: att få skratt eller gilla-markeringar är normalt en acceptabel motiverande faktor för att publicera något online, så länge det inte är på bekostnad av någon annan.
- Varför är Rodrigo upprörd?
 - Deltagarna ska fundera över hur man ska ta hänsyn till andras känslor när man använder sociala medier.
- Vad tycker du att Rodrigo ska säga till Caitlin?
 - Deltagarna ska komma på strategier för att bemöta detta beteende.
- Hur skulle du känna dig om någon tog en pinsam bild på dig? Skulle du vilja att den fanns online?
 - Deltagarna ska fundera kring sina egna normer för vad de vill ska delas online av andra.
- Är den här situationen ett exempel på mobbning?
 - Deltagarna ska ta hänsyn till vad som utgör mobbning och diskutera de specifika förhållandena i den här situationen.

Scenario 3

Victoria är 15 år, har två bröder, en mamma och massor av vänner och kompisar i skolan. Victoria och Marek är klasskamrater och samarbetar i ett NO-projekt. Igår hade det ett NO-prov och när alla fick tillbaka sina resultat märkte Marek att Victoria såg väldigt upprörd ut. Veckan därefter var Victoria borta från skolan i flera dagar så Marek var tvungen att jobba ensam med NO-projektet. När hon kommer tillbaka berättar hon för Marek att hon var tvungen att gå till doktorn, men hon säger inget mer.

- Vem behöver få veta om hennes resultat i skolan? Hennes sjukdomshistoria? Varför?
 - Deltagarna ska fundera på hur olika information har olika sekretessnivåer. Victorias resultat i skolan är känslig information som hon inte vill att vänner, klasskamrater eller allmänheten ska känna till. Det är dock inte privat information för hennes föräldrar/målsmän. Samma sak gäller hennes sjukdomshistoria. Denna information är dock mycket känsligare.
- Vem skulle Victoria kanske vilja prata om något av detta med?

- Victoria kan vilja behålla sin information privat av personliga skäl. Detta beslut ska respekteras. Hon kan även välja att dela viss, men inte all, privat information. Exempelvis kan hon dela med sig av att hon har det jobbigt i skolan med sina föräldrar/målsmän, men inte sina vänner.

• Vilka exempel har du från ditt liv på information som du vill att dina föräldrar/målsmän ska se men inte dina vänner, eller tvärt om?

- Deltagarna ska fundera kring sina egna val rörande integritet/sekretess.